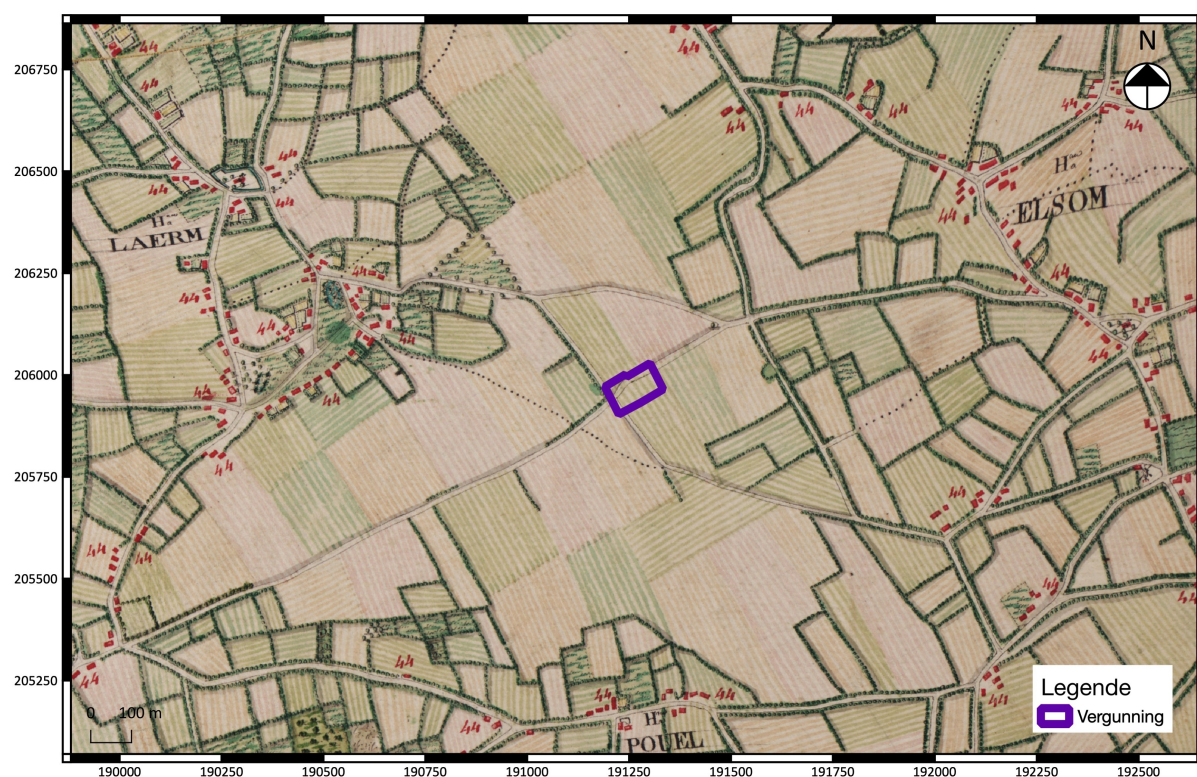

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Zwaarvoedersspoor te Geel (Sporthal Axion)

Annelies De Raymaeker
 Sara Claessens

Tienen, 2020
 Studiebureau Archeologie bvba

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Zwaarvoedersspoor te Geel

**Annelies De Raymaeker
Sara Claessens**

**Tienen, 2020
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Zwaarvoedersspoor te Geel
--

Initiatiefnemer:	AGB Sport
Projectleiding:	Annelies De Raymaeker, Vanessa Vander Ginst
Erkend archeoloog:	Annelies De Raymaeker
Auteurs:	Sara Claessens, Annelies De Raymaeker
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2020, Studiebureau Archeologie bvba

Hoofdstuk 3 Programma van Maatregelen

3.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	2020G10 (bureauonderzoek) 2020G12 (Landschappelijk bodemonderzoek)
Aanleiding:	De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande omgevingsvergunningsaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen met in totaal een kadastraal oppervlakte van ca. 212369 m ² en een vergunningsgebied van 9312 m ² . Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 3000 m ² of meer bedraagt (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Annelies de Raymaeker, OE/ERK/Archeoloog/2016/00148 Sara Claessens OE/ERK/Archeoloog/2020/00002 Studiebureau Archeologie bvba OE/ERK/Archeoloog/2015/00002
Locatie:	Geel, Zwaarvoedersspoor 4 (fig. 1.1 en 1.2) Bounding box: punt 1: x= 191190, y= 205473 punt 2: x= 191725, y= 206159 Geel, Afd. 6, Sectie G, Percelen G309C en G309E (deels)
Periode uitvoering:	25-06-2020 t/m 03-07-2020
Relevante termen³⁴:	Bureauonderzoek, landschappelijk bodemonderzoek, HTM, verstoring
Bebouwde zones:	De huidige sporthal staat op de westelijke helft van het terrein. Langs de straatkant en achter de sporthal staan fietsenstallingen.

³⁴ Thesaurus: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>

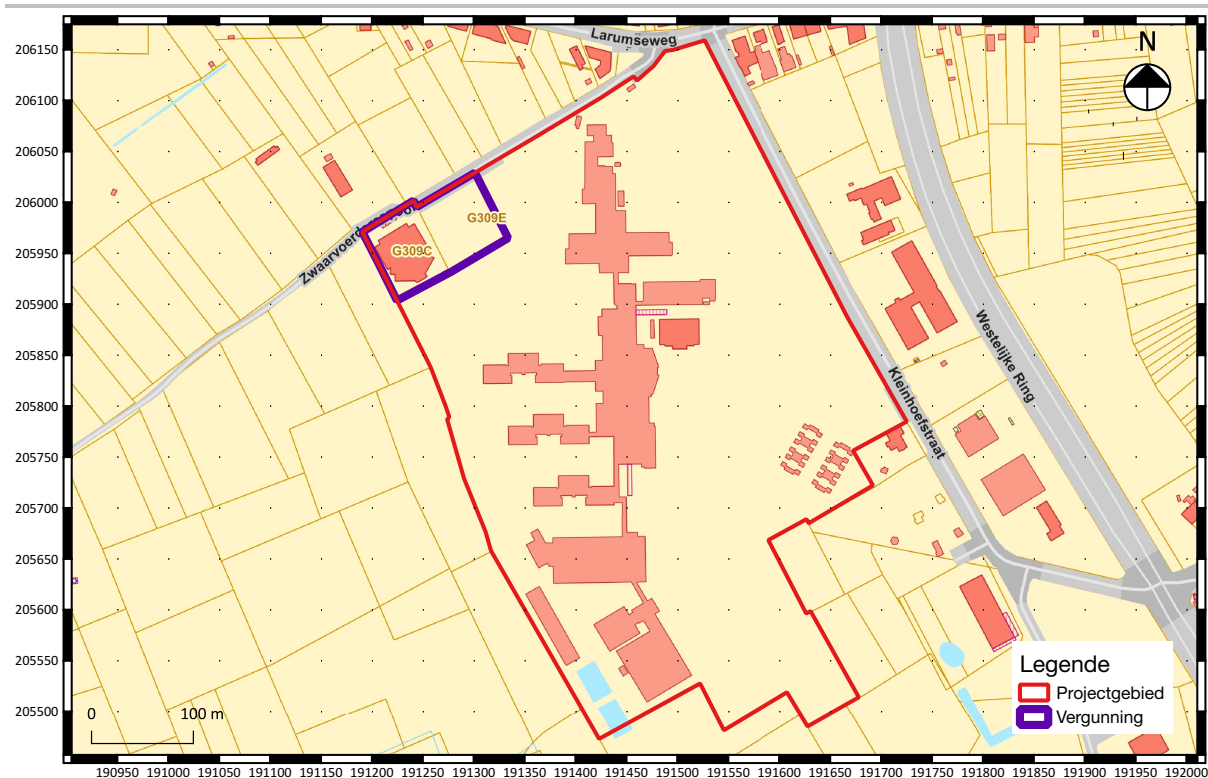

Fig. 3.1: Uittreksel van het kadasterplan met situering van het projectgebied en het vergunningsgebied (©CADGIS).

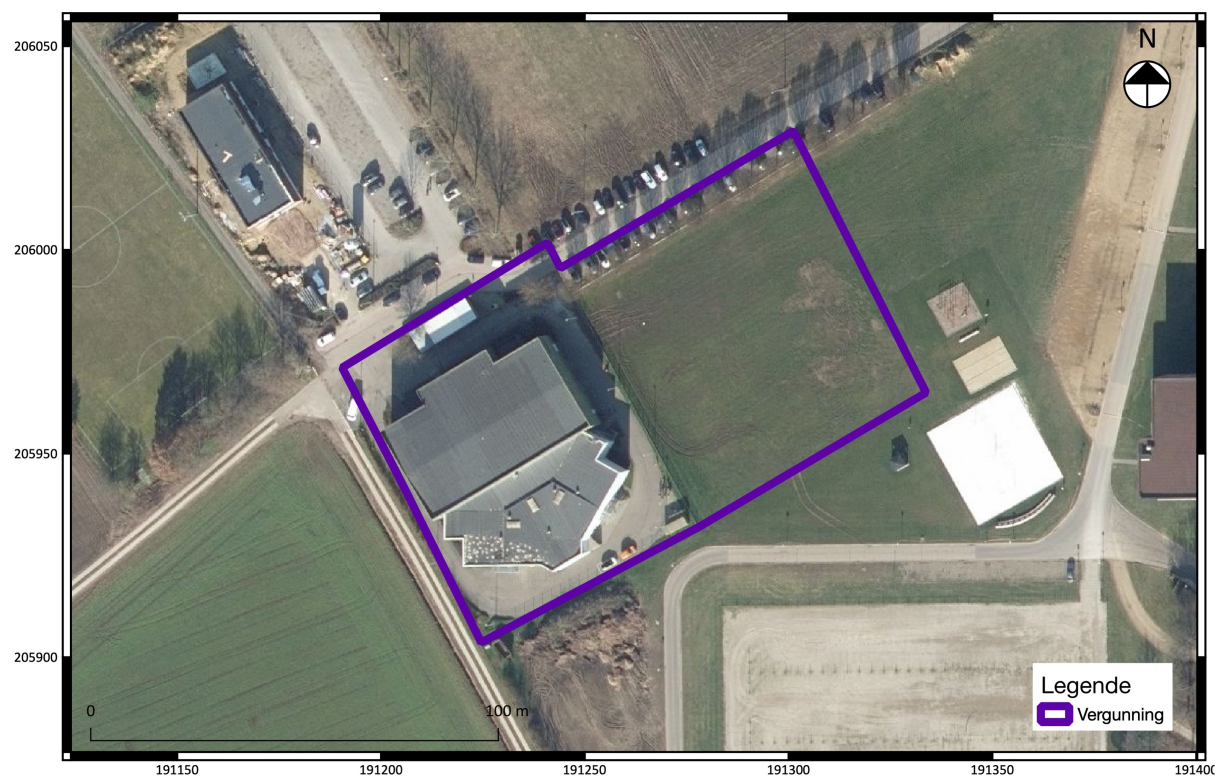

Fig. 3.2: Recente luchtfoto waarop de huidige terreincondities zichtbaar zijn.

3.2 Gemotiveerd advies

Uit de data van het bureauonderzoek kan worden opgemaakt dat op het onderzoeksterrein archeologisch relevante waarden kunnen worden verwacht vanaf de steentijd. In de nabije en ruime omgeving is weinig archeologisch onderzoek met/zonder ingreep in de bodem uitgevoerd waardoor de te behalen kenniswinst zeer hoog ligt. Het bureauonderzoek toont aan dat er, naast een potentieel voor (pre)historische grondsporensites ook een verhoogd potentieel voor de aanwezigheid van *in situ* steentijd artefactensites bestaat (gunstige locatie + mogelijk afgedekte paleobodem). Er werd dan ook een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd om de bodemopbouw van het vergunningsgebied na te gaan.

Tijdens het landschappelijk booronderzoek op de oostelijke helft van het vergunningsgebied werd onder een Ap-horizont een HTM-pakket aangetroffen op een Cg-horizont. Op sommige plaatsen kon een onderscheid gemaakt worden tussen een HTM1 en HTM2 –horizont. In de HTM-pakketten kon sediment van de Cg-horizont herkend worden. Hieruit kan afgeleid worden dat de toplaag van de C-horizont en dus het archeologisch vlak reeds werd opgenomen in de bovenliggende HTM-pakketten. Enkel sporen die dieper bewaard zijn (zoals waterputten, silo's,...) kunnen dus mogelijk nog aanwezig zijn. Deze sporen zullen echter geen context meer hebben door de verstoring van het archeologisch vlak. De verstoringen op de oostelijke helft van het terrein zijn mogelijk veroorzaakt door werken in 2014, het inrichten als werfzone voor de bouw van de huidige sporthal en/of diepploegen tijdens het landgebruik als akker.

De westelijke helft van het vergunningsgebied kon niet onderzocht worden aangezien deze zone is bebouwd/verhard. Deze bebouwing en verharding zal de ondergrond echter reeds verstoord hebben. Bovendien is het mogelijk dat het diepploegen dat heeft plaatsgevonden op de oostelijke helft van het terrein ook heeft plaatsgevonden op de westelijke helft voor deze zone bebouwd was. Voordat de huidige sporthal werd gebouwd, was ook deze zone namelijk in gebruik als akkerland.

Ook moet rekening gehouden worden met de impact van de geplande werken. Voor de nieuwe gebouwen zal een funderingsplaat op ca. 52 cm onder het maaiveld worden aangelegd. Indien er nog archeologische waarden aanwezig zijn zal de funderingsplaat deze sporen dus niet raken. Lokaal zal er dieper verstoord worden. Zo zullen enkele funderingsmuren tussen 80 cm en 1 m reiken. Deze funderingsmuren zullen echter een lokale verstoring veroorzaken. Ook de infiltratiegracht langs de oostelijke grens van het vergunningsgebied zal geen archeologische waarden raken (diepte van 0,5 m). Het infiltratiebekken in de zuidwestelijke hoek zal wel dieper verstoren tot op 1 m. Ook de hemelwaterputten langs de noordelijke grens zullen mogelijk een diepere (lokale) verstoring veroorzaken.

De werken voor de nieuwbouw op de oostelijke helft van het vergunningsgebied zullen dus grotendeels plaatsvinden in de Ap-horizont en de HTM-horizonten. Enkel een aantal funderingsmuren, rioleringswerken en de hemelwaterputten kunnen lokaal een diepere verstoring veroorzaken. Ook de impact van de werken op de westelijke helft blijven beperkt. De zone die verstoord zal worden door de nieuwbouw komt namelijk grotendeels overeen met de zone die reeds bebouwd is. Enkel het infiltratiebekken kan een diepere verstoring veroorzaken maar ook deze verstoring blijft beperkt tot 268 m².

Korst samengevat kan besloten worden dat er een lage verwachting bestaat voor de aanwezigheid van een intacte archeologische site aangezien het landschappelijk booronderzoek heeft aangetoond dat het archeologisch niveau reeds werd opgenomen in de bovenliggende HTM-horizonten. Indien er nog archeologische waarden aanwezig zijn zullen deze te versnipperd en verspreid liggen om nog kenniswinst uit te kunnen halen. Bovendien hebben de geplande werken een zeer beperkte impact op

het archeologisch bestand dat eventueel nog aanwezig is. Dit alles zorgt ervoor dat er geen kenniswinst te behalen valt waardoor geen verder archeologisch onderzoek wordt geadviseerd.

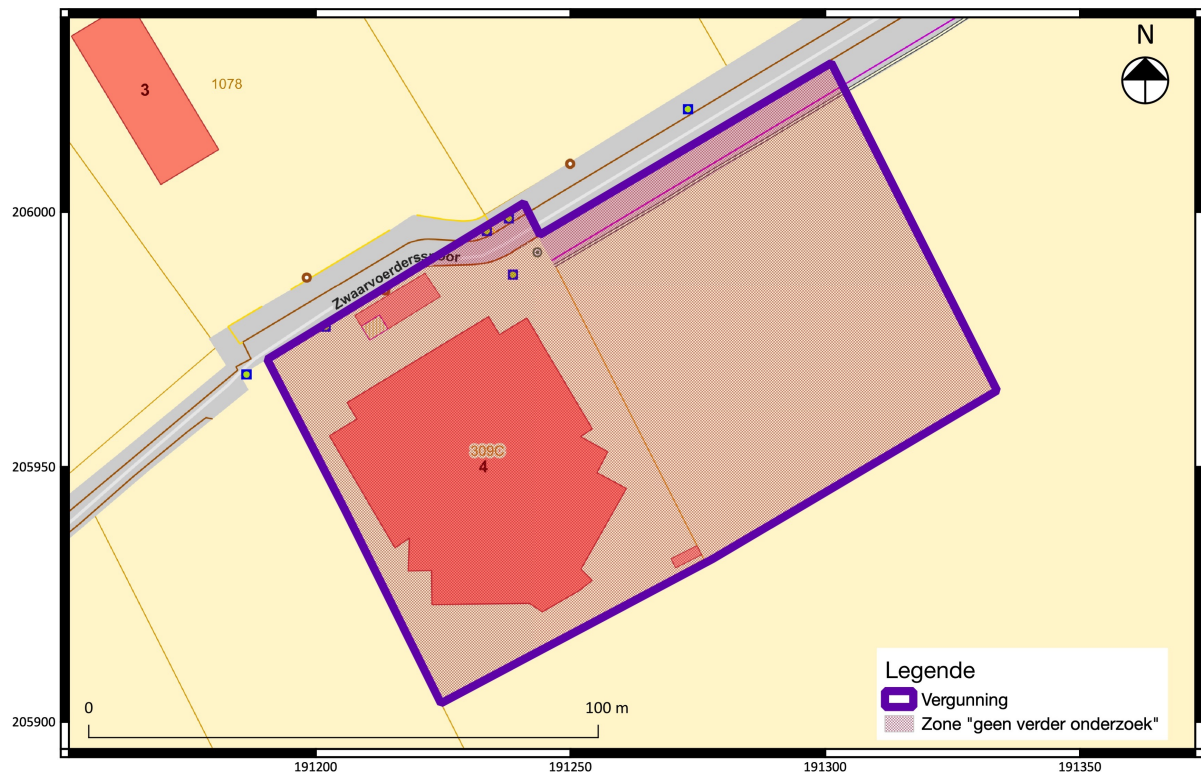

Fig. 3.3: Syntheseplan met aanduiding van de zone waar geen verder onderzoek noodzakelijk is.

3.3 Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem

Omdat er geen verder onderzoek wordt geadviseerd, dient geen programma van maatregelen opgesteld te worden. Dit programma van maatregelen is enkel van toepassing op het vergunningsgebied.

Bij vrijgave van het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in het onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 Art. 5.1.4. van toepassing: "Iedereen die, op een ander moment dan bij het uitvoeren van een archeologisch vooronderzoek, een archeologische opgraving of het gebruik van een metaaldetector, een roerend of onroerend goed vindt waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat het archeologische erfgoedwaarde heeft, is verplicht daarvan binnen drie dagen aangifte te doen bij het agentschap." Deze aangifte kan gebeuren op <https://www.onroerendergoed.be/nl/digitaal-vondstmeldingsformulier>.

Bibliografie

Literatuur:

ACKE B., BRACKE M. & VAN QUAETHEN K. 2017. "Archeologienota Geel Kleinhoefstraat". Zelzate: Acke & Bracke.

ANTROP M., VAN EETVELDE V., JANNSENS J., MARTENS I. & VAN DAMME S. 2002. "Traditionele Landschappen Vlaanderen – overzicht". Gent: Universiteit Gent.

ARCKENS M. & DE BEENHOUWER J. 2018. "Archeologie Geel Groenhuis Werfweg". Wijnegem: Fodio.

BINK M., HEBINCK K., JANSEN S. & SEMEIJN R. 2017. "Geel – Baantveld Archeologienota". Amsterdam: VUHbs archeologie.

CRYNYS J. & LALOO P. 2017. "Fietsostrade Herentals-Balen: 2016H191 Archeologienota". Bredene: Ghent Archaeological Team bvba.

DE BOECK S. 2019. "Archeologische evaluatie van het bodemarchief van het tracé op de Groenhuis te Geel (prov. Antwerpen)". Aartselaar: ABO.

FAO, Guidelines for soil description., FAO, 2006, 4th ed.

YPERMAN W. 2017. "Archeologienota met beperkte samenstelling: Het archeologisch bureauonderzoek aan de Zwanenstraat te Geel". Tienen: Studiebureau Archeologie.

YPERMAN W. 2018. "Archeologienota met beperkte samenstelling: Het archeologisch bureauonderzoek aan de Zwaarvoordersspoor te Geel". Tienen: Studiebureau Archeologie bvba.

Websites geraadpleegd juli 2020:

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/300444>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/14469>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/14480>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/6464>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>

<https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>

www.agiv.be

www.dov.vlaanderen.be

www.geopunt.be

Onderwerp	Plannenlijst
Projectcode	2020G10 (bureauonderzoek)
Plannummer	1.1
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Locatie vergunningsgebied
Aanmaakschaal	1/5000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2017
Plannummer	1.3
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Locatie vergunningsgebied
Aanmaakschaal	1/4000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2020
Plannummer	1.4
Type plan	Luchtfoto
Onderwerp plan	Synthese terreincondities
Aanmaakschaal	1/1000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2019
Plannummer	1.5
Type plan	Foto
Onderwerp plan	Synthese terreincondities
Aanmaakschaal	-
Aanmaakwijze	Digitaal (<i>GoogleMaps – Streetview</i>)
Datum	2009
Plannummer	1.6
Type plan	Funderingsplan
Onderwerp plan	Inplanting funderingswerken
Aanmaakschaal	1/900
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2020
Plannummer	1.7
Type plan	Grondplan
Onderwerp plan	Fasering werken
Aanmaakschaal	-
Aanmaakwijze	Digitaal (Initiatiefnemer)
Datum	2020

Plannummer	1.8
Type plan	Funderingsplan
Onderwerp plan	Inplanting werken
Aanmaakschaal	-
Aanmaakwijze	Digitaal (Initiatiefnemer)
Datum	2020
Plannummer	1.9
Type plan	Doorsnedes
Onderwerp plan	Doorsnedes geplande werken
Aanmaakschaal	-
Aanmaakwijze	Digitaal (Initiatiefnemer)
Datum	2020
Plannummer	1.10
Type plan	Digitaal hoogtemodel (DHMII)
Onderwerp plan	Hoogteverloop
Aanmaakschaal	1/20000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2013-2015
Plannummer	1.11
Type plan	Digitaal hoogtemodel (DHMII)
Onderwerp plan	Weergave reliëf
Aanmaakschaal	1/1000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2013-2015
Plannummer	1.12
Type plan	Terreinverloop
Onderwerp plan	Hoogte van het vergunningsgebied
Aanmaakschaal	-
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2013-2015
Plannummer	1.13
Type plan	Tertiair geologische kaart
Onderwerp plan	Bodemopbouw
Aanmaakschaal	1/50000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	1989-2001
Plannummer	1.14
Type plan	Quartaire geologische kaart
Onderwerp plan	Bodemopbouw

Aanmaakschaal	1/10000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	1991-2005
Plannummer	1.15
Type plan	Bodemkaart + Topografische kaart
Onderwerp plan	Bodemopbouw
Aanmaakschaal	1/5000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2012-2015
Plannummer	1.16
Type plan	Ferrariskaart
Onderwerp plan	Historische kaart
Aanmaakschaal	1/20000
Aanmaakwijze	Analoog
Datum	1771-1778
Plannummer	1.17
Type plan	Ferrariskaart
Onderwerp plan	Historische kaart
Aanmaakschaal	1/10000
Aanmaakwijze	Analoog
Datum	1771-1778
Plannummer	1.18
Type plan	Atlas der Buurtwegen
Onderwerp plan	Historische kaart
Aanmaakschaal	1/5000
Aanmaakwijze	Analoog
Datum	1841
Plannummer	1.19
Type plan	Vandermaelenkaart
Onderwerp plan	Historische kaart
Aanmaakschaal	1/5000
Aanmaakwijze	Analoog
Datum	1846-1954
Plannummer	1.20
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Historische kaart
Aanmaakschaal	1/5000
Aanmaakwijze	Analoog
Datum	1873
Plannummer	1.21

Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Historische kaart
Aanmaakschaal	1/5000
Aanmaakwijze	Analoog
Datum	1939
Plannummer	1.22
Type plan	Luchtfoto
Onderwerp plan	Plangebied
Aanmaakschaal	1/5000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferereerd (S. Claessens)
Datum	1971
Plannummer	1.23
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Historische kaart
Aanmaakschaal	1/5000
Aanmaakwijze	Analoog
Datum	1981
Plannummer	1.24
Type plan	Luchtfoto
Onderwerp plan	Plangebied
Aanmaakschaal	1/5000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferereerd (S. Claessens)
Datum	1979-1990
Plannummer	1.25
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Historische kaart
Aanmaakschaal	1/5000
Aanmaakwijze	Analoog
Datum	1989
Plannummer	1.26
Type plan	Luchtfoto
Onderwerp plan	Plangebied
Aanmaakschaal	1/5000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferereerd (S. Claessens)
Datum	1995
Plannummer	1.27
Type plan	Luchtfoto
Onderwerp plan	Plangebied
Aanmaakschaal	1/2000

Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2000-2003
Plannummer	1.28
Type plan	Luchtfoto
Onderwerp plan	Plangebied
Aanmaakschaal	1/2000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2008-2011
Plannummer	1.29
Type plan	Luchtfoto
Onderwerp plan	Plangebied
Aanmaakschaal	1/1000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2012
Plannummer	1.30
Type plan	Luchtfoto
Onderwerp plan	Plangebied
Aanmaakschaal	1/1000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2014
Plannummer	1.31
Type plan	Luchtfoto
Onderwerp plan	Plangebied
Aanmaakschaal	1/1000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2019
Plannummer	1.32
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Archeologische voorkennis
Aanmaakschaal	1/10000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2017
Plannummer	1.33
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	CAI locaties
Aanmaakschaal	1/10000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2017

Onderwerp	Plannenlijst
Projectcode	2020G12 (landschappelijk bodemonderzoek)
Plannummer	2.1
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Locatie vergunningsgebied
Aanmaakschaal	1/5000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2017
Plannummer	2.2
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Locatie vergunningsgebied
Aanmaakschaal	1/4000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2020
Plannummer	2.3
Type plan	Digitaal hoogtemodel (DHMII)
Onderwerp plan	Hoogteverloop
Aanmaakschaal	1/20000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2013-2015
Plannummer	2.4
Type plan	Digitaal hoogtemodel (DHMII)
Onderwerp plan	Weergave reliëf
Aanmaakschaal	1/1000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2013-2015
Plannummer	2.5
Type plan	Terreinverloop
Onderwerp plan	Hoogte van het vergunningsgebied
Aanmaakschaal	-
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2013-2015
Plannummer	2.6
Type plan	Tertiair geologische kaart
Onderwerp plan	Bodemopbouw
Aanmaakschaal	1/50000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	1989-2001
Plannummer	2.7
Type plan	Quartaire geologische kaart

Onderwerp plan	Bodemopbouw
Aanmaakschaal	1/10000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	1991-2005
Plannummer	2.8
Type plan	Bodemkaart + Topografische kaart
Onderwerp plan	Bodemopbouw
Aanmaakschaal	1/5000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2012-2015
Plannummer	2.9
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Boorpuntenplan
Aanmaakschaal	1/800
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2020
Plannummer	2.10
Type plan	Luchtfoto
Onderwerp plan	Boorpuntenplan
Aanmaakschaal	1/800
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2019
Plannummer	2.11
Type plan	Bodemkaart + Topografische kaart
Onderwerp plan	Boorpuntenplan
Aanmaakschaal	1/800
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (S. Claessens)
Datum	2012-2015

Onderwerp	Plannenlijst
Projectcode	2020G10 (bureauonderzoek) 2020G12 (landschappelijk bodemonderzoek)
Plannummer	3.1
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Locatie vergunningsgebied
Aanmaakschaal	1/4000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferereerd (S. Claessens)
Datum	2020
Plannummer	3.2
Type plan	Luchtfoto
Onderwerp plan	terreincondities
Aanmaakschaal	1/1000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferereerd (S. Claessens)
Datum	2019
Plannummer	3.3
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Syntheseplan
Aanmaakschaal	1/800
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferereerd (S. Claessens)
Datum	2020
Plannummer	3.4
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Proefsleuven
Aanmaakschaal	1/600
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferereerd (S. Claessens)
Datum	2020

